

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s dataförordning

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s dataförordning (RP 128/2025 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande och till ekonomiutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- ekonomiutskottet EkUU 38/2025 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Merita Erkkilä, kommunikationsministeriet
- regeringsråd Hanna Laurila, kommunikationsministeriet
- regeringsråd Jenni Rantio, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Niklas Vainio, justitieministeriet
- regeringsråd Anna Vuopala, undervisnings- och kulturministeriet
- ledande sakkunnig Ismo Parviainen, inrikesministeriet
- referendarieråd Susanna Lindroos-Hovinheimo, Justitiekanslersämbetet
- ledande sakkunnig Päivi Karkkola, Transport- och kommunikationsverket
- polisinspektör Konsta Arvelin, Polisstyrelsen
- dataskyddsansvarig Karoliina Kallasvuo-Nuotto, Elisa Abp
- expert Peppiina Huhtala, Finlands näringsliv rf
- jurist Janne Hälinen, FiCom rf
- jurist Tuulia Karvinen, Finanssiala ry
- ledande expert Minna Aalto-Setälä, Centralhandelskammaren
- expert inom digi- och innovationspolitik Maria Nyroos, Företagarna i Finland rf
- projektchef/specialsakkunnig Jaana Jormanainen, Finlands Kommunförbund
- ledande expert Joonas Mikkilä, Teknologiindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- dataombudsmannens byrå

Betänkande KoUB 19/2025 rd

- Konkurrens- och konsumentverket
- Konkurrens- och konsumentverket, företräder konsumentombudsmannen
- Skatteförvaltningen
- IPR University Center
- DNA Ab
- Telia Finland Oyj
- Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
- Upphovsrättens informations- och övervakningscentral rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en lag om tillsyn över förvaltningen och delningen av data och ändringar i lagen om verkställighet av böter, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna.

Syftet med propositionen är att verkställa EU:s dataförordning, som antogs i december 2023 och som är en viktig del av åtgärderna i Europeiska kommissionens strategi för data. Verkställandet av förordningen förutsätter att det utfärdas kompletterande bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av förordningen och om påföljder.

Enligt EU:s dataförordning har företag och konsumenter rätt att få åtkomst till data som de själva har producerat vid användningen av olika apparater. Användare av apparater kan om de så vill dela data med tredje parter, såsom tillhandahållare av reparations- och underhållstjänster, i enlighet med förfarandena enligt dataförordningen.

I den föreslagna lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data föreskrivs det om de nationella behöriga myndigheterna. De behöriga myndigheterna är enligt förslaget Transport- och kommunikationsverket, som huvudsakligen ska utöva tillsynen över efterlevnaden av dataförordningen, samt konsumentombudsmannen och Konkurrens- och konsumentverket. Transport- och kommunikationsverket åläggs också att vara datasamordnare, det vill säga gemensam kontaktpunkt i frågor som gäller tillämpningen av förordningen i Finland. Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets befogenheter i samband med tillsynen och om verkets rätt att påföra påföljder för överträdelse av de bestämmelser i förordningen som anges i lagen.

Genom de ändringar som föreslås i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets ställning som behörig myndighet enligt samarbetsförordningen, som gäller samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen, vid tillsynen över dataförordningen och möjliggörs det att påföljdsavgift påförs för överträdelse av de skyldigheter enligt dataförordningen som konsumentombudsmannen ska utöva tillsyn över.

Propositionen har konsekvenser i synnerhet för de myndigheter som utses till behöriga myndigheter och för verksamheten vid de företag som på marknaden släpper ut eller använder produkter och tjänster som omfattas av bestämmelserna i dataförordningen.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

Genom den föreslagna ändringen av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation upphävs de bestämmelser i lagen som kompletterar EU:s dataförvaltningsakt, eftersom dessa bestämmelser i fortsättningen föreslås ingå i lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

(1) Utskottet anser att den föreslagna lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data, vars syfte är att verkställa EU:s dataförordning från december 2023, är viktig. EU:s dataförordning är en EU-rättsakt som bidrar till enhetliga regler för tillgången till och användningen av data inom alla sektorer. Syftet är att främja en rättvisare delning och användning av data, skapa nya affärsmöjligheter med hjälp av data och förbättra konkurrensen. Utskottet anser att förordningens syften är viktiga när det gäller att utveckla och förbättra den digitala inre marknaden.

Konfidentialiteten hos privata meddelanden i samband med inspektioner

(2) Enligt den redogörelse som utskottet fått har Transport- och kommunikationsverkets rätt att utföra inspektioner enligt 7 § 1 mom. i lagförslag 1 avgränsats på behörigt sätt och tydligt i fråga om skyddet för hemfriden, som garanteras i 10 § i grundlagen. I det föreslagna momentet preciseras det att verkets rätt att få tillträde till lokaler och utföra inspektioner inte gäller utrymmen som används för boende av permanent natur.

(3) Korrespondens och kommunikation av privat natur har i 7 § 2 mom. i lagförslag 1 lämnats utanför Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt på så sätt att inspektionsrätten föreslås gälla sådan affärskorrespondens som behövs för en tillsynsuppgift i samband med en misstänkt överträdelse. Med affärskorrespondens avses enligt specialmotiveringen till propositionen kommunikation i anslutning till den näringsverksamhet som inspektionsobjektet bedriver, oavsett kommunikationsmedium. Även om det i sig är klart att förtroliga meddelanden av privat natur inte är affärskorrespondens, anser utskottet att om inspektionen för att kunna utföras på ändamålsenligt sätt behöver utsträckas till att gälla kommunikationen i företaget eller bland dess personal, får inspektionen inte inriktas på till exempel sådan privat kommunikation bland företagets personal eller ansvarspersoner som omfattas av skyddet av förtroliga meddelanden. Utskottet anser att denna precisering förtydligar inspektionsförfarandet, eftersom man vid beredningen har konstaterat att kommunikation av privat natur kan ske med samma kommunikationsmedium som den affärskorrespondens som en inspektion eventuellt omfattar.

(4) Inspektionsrätten har i propositionen avgränsats bland annat så att inspektioner får utföras endast för att utreda en misstänkt överträdelse som grundar sig på en förordning eller nationell lag. Inspektionen får endast beröra sådant material som anknyter till utredningen av överträdelsen i fråga. Inspektion är ett exceptionellt utredningssätt som kan tillämpas när en begäran om information på grund av överträdelsens eller den aktuella verksamhetens natur inte är tillräcklig för myndigheten för att utreda den misstänkta överträdelsen och inhämta den bevisning som behövs

Betänkande KoUB 19/2025 rd

för myndighetens beslut. Inspektionernas proportionalitet säkerställs genom 6 § i förvaltningslagen (434/2003), enligt vilken myndigheterna ska använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara och åtgärderna ska stå i rätt proportion till sitt syfte, och genom förvaltningslagens grunder för god förvaltning, enligt vilka de handlingar som granskas ska vara behövliga för tillsynsärendet och omfattningen av det material som begärs för granskning ska stå i proportion till det mål som eftersträvas.

Sanktioner

(5) Sakkunniga har ansett att förslaget om att aktörer inom den offentliga sektorn lämnas utanför påföljdsavgifternas tillämpningsområde skapar obalans mellan aktörerna inom den privata och den offentliga sektorn. Enligt sakkunniga som utskottet hört bör påföljdsavgifter kunna påföras en myndighet. Sakkunniga har hänvisat till justitieministeriets propositionsutkast (VN/26120/2023-OM-100), som är på remiss och där det föreslås att administrativa påföljdsavgifter för överträdelser av dataskyddslagstiftningen ska kunna påföras myndigheter och organ inom den offentliga förvaltningen.

(6) Kommunikationsministeriet har betonat att grundlagsutskottet i sin utlåtandepraxis hittills har ansett att myndigheter eller andra offentliga organ i Finland i regel inte kan påföras administrativa påföljdsavgifter. Vid beredningen av propositionen har det därför ansetts att de relativt allmänna bestämmelserna om påföljder i dataförordningen ger nationellt handlingsutrymme i fråga om påföljdsavgifter som påförs myndigheterna. Grundlagsutskottets utlåtandepraxis talar för att genom propositionen utesluta möjligheten att påföra myndigheter och andra offentliga organ påföljdsavgifter när det är möjligt inom ramen för det nationella handlingsutrymmet. Frågan har behandlats på flera ställen i propositionen (se t.ex. s. 77, 119, 142 och 149). Också justitiekanslersämbetet har i sitt yttrande till utskottet ansett att lösningen är förenlig med grundlagsutskottets praxis.

(7) Kommunikationsministeriet har under beredningen av propositionen känt till justitieministeriets pågående projekt. Utskottet framhåller att det enligt propositionen är möjligt att grundlagsutskottet bedömer frågan på nytt i framtiden (s. 145).

Myndigheternas resurser

(8) Ekonomiutskottet har i sitt utlåtande om propositionen (EkUU 38/2025 rd) påpekat att det är viktigt att säkerställa faktiska förutsättningar för skötseln av de myndighetsuppgifter som nu föreslås samt att följa och utvärdera hur uppgifterna fullgörs. Ekonomiutskottet har dessutom påpekat behovet av att säkerställa ett nära samarbete och enhetlig tolkningspraxis mellan de myndigheter som tillämpar regleringen, det vill säga Transport- och kommunikationsverket och Konkurrens- och konsumentverket.

(9) Kommunikationsutskottet anser i likhet med ekonomiutskottet att det är ytterst viktigt att säkerställa de resurser som behövs för alla myndigheter som propositionen gäller. Utskottet fäster särskild uppmärksamhet vid Transport- och kommunikationsverkets resurser. Utskottet har i samband med olika propositioner fäst uppmärksamhet vid att Transport- och kommunikationsverket åläggs nya uppgifter till följd av ny lagstiftning. Transport- och kommunikationsverket har

Betänkande KoUB 19/2025 rd

emellertid inte anvisats resurser för skötseln av de nya lagstadgade uppgifterna. Verket har lyft fram att det har tvingats sätta sina uppgifter i prioritetsordning. Det leder bland annat till att nivån på cybersäkerhetsarbetet väntas sjunka.

(10) Utskottet framhåller i sitt utlåtande om budgetpropositionen för 2026 (KoUU 16/2025 rd — RP 99/2025 rd) att cybersäkerheten är en central del av den övergripande säkerheten i Europeiska unionen och Finland. Med tanke på den övergripande säkerheten är det viktigt att Cybersäkerhetscentrets nationella samordningscentrum för cybersäkerheten, som finns i anslutning till Transport- och kommunikationsverket, får den finansiering som behövs. Besparingarna kan enligt Transport- och kommunikationsverket inte riktas på annat sätt utan att verkets övriga lagstadgade säkerhetsrelaterade uppgifter avsevärt försämrats exempelvis inom sjöfarten, luftfarten, tågtrafiken eller vägtrafiken. Utskottet uttrycker därför sin oro över om Transport- och kommunikationsverket kommer att kunna sköta alla sina lagstadgade uppgifter på behörigt sätt.

Uppföljning

(11) Ekonomiutskottet har lyft fram att även om kommissionen bevakar konsekvenserna av dataförordningen, är det motiverat att även på nationell nivå följa och bedöma konsekvenserna av regleringen särskilt med tanke på den ekonomiska verksamhets- och innovationsmiljön. Ekonomiutskottet fäste också vikt vid att det under de senaste åren på EU-nivå utöver dataförordningen har antagits rikligt med bestämmelser om data och den digitala omvärlden. De väsentligaste är förordningen om digitala marknader, dataförvaltningsakten, förordningen om digitala tjänster, AI-förordningen, direktivet om otillbörliga affärsmetoder (UCPD), den allmänna dataskyddsförordningen (GDPR) samt den nyligen reviderade förordningen om allmän produktsäkerhet (GPSR). Det kan finnas en risk för splittrad och överlappande reglering samt ökad administrativ börda.

(12) Sakkunniga som ekonomiutskottet hörde framförde också att den nya regleringen är förenad med osäkerhet och lämnar rum för tolkning. Kommissionen bör tillsammans med medlemsstaternas myndigheter och industrin sträva efter att harmonisera tolkningen av rättsakten genom behövliga anvisningar för att stärka rättssäkerheten. I tolkningsarbetet ska särdragen och behoven inom de olika sektorerna beaktas. Ekonomiutskottet har i sitt utlåtande fäst vikt vid behovet att förenkla och förtydliga lagstiftningen om dataekonomi och avhålla sig från ny reglering både på EU-nivå och nationell nivå. Vid det nationella genomförandet av regleringen måste man särskilt satsa på att ge små och medelstora företag tillräckligt med anvisningar och råd, utveckla tydliga tolkningar och skapa förutsägbar och proportionerlig tillsynsverksamhet.

(13) Kommunikationsutskottet instämmer i de farhågor som ekonomiutskottet lyft fram och anser vidare att det är ytterst viktigt att läget bevakas på såväl nationell nivå som EU-nivå. Kommunikationsutskottet uttrycker också oro över hur den digitala inre marknaden fungerar.

DETALJMOTIVERING

Lagförslag 1 Lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data

Betänkande KoUB 19/2025 rd

1 §. Lagens syfte och tillämpningsområde. Justitiekanslersämbetet fäste i sitt yttrande uppmärksamhet vid den bestämmelse om tillämpningsområdet (1 §) som fogades till lagförslag 1 vid den fortsatta beredningen. Justitiekanslersämbetet föreslog att man i fråga om riksdagen beaktar grundlagsutskottets färskas utlåtande, där grundlagsutskottet ansåg att det med tanke på riksdagens konstitutionella ställning är motiverat att riksdagens ämbetsverk liksom riksdagens kansli helt och hållet lämnas utanför lagens tillämpningsområde (GrUU 33/2025 rd, stycke 24). Därför föreslår utskottet att bestämmelsen om tillämpningsområdet i 1 § 2 mom. i lagförslag 1 ändras så att den beaktar grundlagsutskottets utlåtandepraxis genom att riksdagens ämbetsverk helt lämnas utanför lagens tillämpningsområde.

15 §. Påföljdsavgift för användare. Sakkunniga har ansett att de valda skyldigheterna som är förenade med sanktioner enligt dataförordningen är motiverade, men det har föreslagits att skyldigheterna enligt artikel 11.1 i dataförordningen som förbjuder att tekniska skyddsåtgärder ändras eller avlägsnas ska vara förenade med sanktioner för användare och tredje parter i 15 och 17 § i lagförslag 1. Kommunikationsministeriet har konstaterat att det inte tidigare har föreslagits att motsvarande skyldigheter ska vara förenade med sanktioner. Förbudet mot att ändra och avlägsna tekniska skyddsåtgärder är enligt ministeriet tillräckligt exakt och noggrant avgränsat med tanke på legalitetsprincipen. Artikel 11 i sin helhet hör också till EU:s datainnovationsstyrelses rekommendationer om de skyldigheter enligt förordningen som ska vara förenade med sanktioner. Detta har beaktats vid beredningen av propositionen. Utskottet kompletterar 15 § med denna skyldighet som vid överträdelse kan leda till påföljder.

Artikel 11.1 i dataförordningen handlar om att tillgängliggöra data så att datahållare kan tillämpa lämpliga tekniska skyddsåtgärder för att förhindra olagligt utlämnande eller olaglig åtkomst av data och för att säkerställa att skyldigheterna enligt förordningen och de överenskomna avtalsvillkoren för tillhandahållande av data uppfylls. Sådana tekniska skyddsåtgärder får enligt artikeln även omfatta smarta kontrakt och kryptering, inbegripet metadata. Åtgärderna får emellertid varken diskriminera datamottagare eller hindra användarnas eller datamottagarnas åtkomst till eller användning av data.

Enligt artikel 11.1 är det förbjudet för användare, tredje parter och datamottagare att ändra eller avlägsna nämnda skyddsåtgärder såvida inte datahållaren samtycker till det. Den aktuella paragrafen föreslås bli kompletterad så att överträdelse av förbudet leder till påföljdsavgift för användaren.

Utskottet betonar att om datahållaren samtycker till ändring eller avlägsnande av tekniska skyddsåtgärder och användaren eller en tredje part därefter ändrar eller avlägsnar tekniska skyddsåtgärder, är det inte fråga om en gärning som leder till påföljder. Påföljdsavgiftens storlek för överträdelser av skyldigheten bestäms enligt den lägre nivån i 20 § 1 mom. i lagförslag 1.

Utskottet noterar att det i artikel 11.1 anges att datahållaren inte får diskriminera eller vidta oskäliga skyddsåtgärder för att hindra åtkomst till eller användning av data i strid med skyldigheterna i förordningen. Denna skyldighet föreslås inte vara förenad med sanktioner, eftersom den inte uppfyller kraven på exakt och noggrant avgränsad reglering enligt den legalitetsprincip som krävs av påföljdsavgifter. Överträdelser av skyldigheten lämpar sig bättre för att behandlas som privaträttsliga tvistemål. Om användaren eller en tredje part anser att datahållaren har vidtagit oskäliga

Betänkande KoUB 19/2025 rd

skyddsåtgärder för att hindra åtkomst till eller användning av data, får användaren eller tredje parter dock inte på egen hand ändra eller avlägsna skyddsåtgärderna, utan de ska på annat sätt försöka påverka innehållet i eller avlägsnandet av skyddsåtgärderna.

17 §. Påföljdsavgift för tredje parter. Enligt artikel 11.1 är det förbjudet för användare, tredje parter och datamottagare att ändra eller avlägsna de i 15 § nämnda skyddsåtgärderna utan att datahållaren samtycker till det. Det föreslås att förbudet förenas med en påföljdsavgift för tredje parter i 17 §.

20 §. Storleken på påföljdsavgifter som gäller dataförordningen. Skatteförvaltningen har föreslagit att 20 § bör preciseras till den del som gäller påförande av påföljdsavgift för fysiska personer. Skatteförvaltningen anser att den föreslagna formuleringen (”skattepliktiga inkomster”) avser bruttobeloppet av de skattepliktiga inkomsterna, som inte är offentliga beskattningsuppgifter och som Transport- och kommunikationsverket inte har rätt att få. Offentliga beskattningsuppgifter är däremot uppgifter om fysiska personers ”beskattningsbara förvärvsinkomster och beskattningsbara kapitalinkomster”. Skatteförvaltningen föreslår att paragrafen preciseras så att Transport- och kommunikationsverket kan påföra påföljdsavgift utifrån offentliga skatteuppgifter. För att undvika oklarheter i tolkningen och säkerställa Transport- och kommunikationsverkets rätt att få uppgifter preciserar utskottet 1 och 2 mom. enligt Skatteförvaltningens förslag.

Lagförslag 2 Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

Ingressen. Lagens 1 § har ändrats efter det att propositionen lämnades, och utskottet preciserar därför ingressen.

1 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafen har ändrats genom andra propositioner som lämnats efter den aktuella propositionen. Utskottet preciserar därför paragrafens ordalydelse.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3 och 4 i proposition RP 128/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 128/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

1.

Lag

om tillsyn över förvaltningen och delningen av data

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2854 om harmoniserade regler för skäligen åtkomst till och användning av data och om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv (EU) 2020/1828 (*dataförordningen*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/868 om europeisk dataförvaltning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (*dataförvaltningsakten*).

Denna lag tillämpas i enlighet med tillämpningsområdet enligt artikel 1 i dataförordningen och artikel 1 i dataförvaltningsakten, med undantag för kapitel II i dataförvaltningsakten och myndighetsuppgifterna i anslutning till det. Denna lag tillämpas inte på riksdagsarbetet eller riksdagens **ämbetsverk**. ~~Denna lag tillämpas inte på andra ämbetsverk vid riksdagen, om deras verksamhet inom förordningarnas tillämpningsområde har en central koppling till riksdagsarbetet.~~ Lagen tillämpas inte på riksdagens justitieombudsman och inte heller på justitiekanslern i statsrådet.

Bestämmelser om skyddet för företagshemligheter och tekniska anvisningar i samband med näringsverksamhet finns i lagen om företagshemligheter (595/2018).

Bestämmelser om säkerställande av bevisning i mål som gäller ersättning av skada som baserar sig på att en sådan företagshemlighet eller teknisk anvisning som avses i lagen om företagshemligheter obehörigen har utnyttjats eller röjts eller meddelande av ett sådant förbud som avses i 8 § i lagen om företagshemligheter finns i lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter (344/2000).

Betänkande KoUB 19/2025 rd

2 §

Datasamordnare och andra behöriga myndigheter

Datasamordnare enligt artikel 37 i dataförordningen är i Finland Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga myndighet enligt artikel 37 i dataförordningen som ansvarar för tillsynen, om inte något annat följer av 3 §. Andra behöriga myndigheter i fråga om tillsynen över efterlevnaden av dataförordningen är konsumentombudsmannen och Konkurrens- och konsumentverket.

Transport- och kommunikationsverket ska öka datakompetensen bland företag och enheter i enlighet med artikel 37.5 a i dataförordningen och övervaka utvecklingen i anslutning till tillgängliggörande och användning av data i enlighet med artikel 37.5 e i den förordningen.

Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med artikel 10.5 i dataförordningen certifiera de organ för tvistlösning utanför domstol som är etablerade i Finland.

Transport- och kommunikationsverket är behörig myndighet enligt artiklarna 13 och 23 i dataförvaltningsakten.

3 §

Konsumentombudsmannens och Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Den behöriga myndighet enligt artikel 37 i dataförordningen som ansvarar för tillsynen är konsumentombudsmannen i fråga om artikel 3.2 och 3.3 i dataförordningen, om det gäller lämnande av information från näringsidkare till konsumenter.

Konkurrens- och konsumentverket ska öka datakompetensen bland konsumenter i enlighet med artikel 37.5 a i dataförordningen.

Bestämmelser om vissa befogenheter för konsumentombudsmannen finns i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020). Bestämmelser om konsumentombudsmannens uppgifters prioritetsordning finns i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012).

4 §

Samarbete mellan myndigheterna

Transport- och kommunikationsverket, konsumentombudsmannen och Konkurrens- och konsumentverket ska vid skötseln av uppgifter enligt dataförordningen och denna lag samarbeta med dataombudsmannen och andra relevanta myndigheter.

Konsumentombudsmannen ska underrätta Transport- och kommunikationsverket, om konsumentombudsmannen tar emot en anmälan som gäller överträdelser av skyldigheter som föreskrivs i dataförordningen och anser det vara behövligt att ta upp ärendet till prövning.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

2 kap.

Myndigheternas undersökningsförfarande och tillsynsåtgärder

5 §

Rätt att få information

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information för att kontrollera efterlevnaden av dataförordningen, dataförvaltningsakten och denna lag finns i artikel 37.14 i dataförordningen och i artiklarna 14.2 och 24.2 i dataförvaltningsakten. De som är föremål för begäran om information ska lämna ut informationen oberoende av sekretessbestämmelserna, utan obefogat dröjsmål, i den form som myndigheten begär och avgiftsfritt.

Transport- och kommunikationsverket har den rätt att få information som avses i denna paragraf om verket med stöd av en begäran som en behörig myndighet i en annan medlemsstat lämnat i enlighet med artikel 37.15 i dataförordningen begär information för att uppfylla de behöriga myndigheternas skyldighet att samarbeta i enlighet med artiklarna 37.2 och 38.3 i den förordningen.

6 §

Informationsutbyte mellan myndigheterna

Transport- och kommunikationsverket och konsumentombudsmannen har trots sekretessbestämmelserna rätt att till varandra lämna ut information eller handlingar som de fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt dataförordningen, dataförvaltningsakten och denna lag, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter enligt dataförordningen, dataförvaltningsakten eller denna lag.

Transport- och kommunikationsverket och konsumentombudsmannen kan av andra myndigheter begära yttranden i det ärende som behandlas och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information till dem lämna ut de handlingar och den information som är nödvändiga för att de ska kunna lämna yttranden, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter enligt dataförordningen, dataförvaltningsakten eller denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta de myndigheter som nämns i 25 § 1 mom., om det finns skäl att misstänka att ett ärende som kommit in till verket för behandling och som gäller åtkomsten till eller överföringen av data har samband med den nationella säkerheten eller försvaret.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att till inrikesministeriet och Huvudstaben lämna ut en handling som verket fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag samt att för inrikesministeriet och dess underlydande ämbetsverk och för Huvudstaben röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för ett remissförfarande enligt 25 § 1 mom.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

7 §

Inspektioner

Transport- och kommunikationsverket har för tillsynen över misstänkta överträdelser av skyldigheterna enligt dataförordningen och denna lag rätt att få tillträde till lokaler som en användare, datahållare eller datamottagare enligt dataförordningen använder för ändamål som rör deras närings- eller yrkesverksamhet och att utföra de inspektioner som behövs för tillsynsärendet. Rätten att få tillträde till och utföra inspektioner i lokaler gäller inte utrymmen som används för boende av permanent natur.

Transport- och kommunikationsverket har vid inspektionerna trots sekretessbestämmelserna och oberoende av lagringsmediet rätt att få för granskning, kopiera och för kopiering omhändertaga affärskorrespondens, bokföring, andra handlingar och information, i vilken form som helst, som behövs för en tillsynsuppgift i samband med en misstänkt överträdelse. De tjänstemän som förrättar inspektionen har rätt att av lagliga företrädare för eller anställda hos föremålet för inspektionen få redogörelser för fakta och handlingar som har samband med föremålet för och ändamålet med inspektionen och protokollföra de svar som har erhållits.

På inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

Transport- och kommunikationsverket har de inspektionsrättigheter som anges i denna paragraf om verket med stöd av en begäran som en behörig myndighet i en annan medlemsstat lämnat i enlighet med artikel 37.15 i dataförordningen förrättar inspektion i Finland för att uppfylla de behöriga myndigheternas skyldighet att samarbeta i enlighet med artiklarna 37.2 och 38.3 i den förordningen.

8 §

Undantag från rätten att få information och utföra inspektioner när det gäller advokatsekretess

Med avvikelse från vad som föreskrivs ovan i detta kapitel har Transport- och kommunikationsverket när verket utövar de undersökningsbefogenheter som föreskrivs i 5 och 7 § inte rätt att få eller inspektera handlingar som innehåller konfidentiell korrespondens mellan en klient och en i lagen om advokater (496/1958) avsedd advokat, ett utomstående i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) avsett rättegångsombud eller rättegångsbiträde eller ett i rättshjälpslagen (257/2002) avsett offentligt rättsbiträde.

Undantaget tillämpas på Transport- och kommunikationsverkets undersökningsbefogenheter enligt 5 och 7 § i denna lag oberoende av om de utövas vid utförandet av Transport- och kommunikationsverkets egna tillsynsuppgifter eller på begäran av en behörig myndighet i en annan medlemsstat.

9 §

Handräckning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på begäran få handräckning av polisen för att utföra sina uppgifter enligt dataförordningen och denna lag.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

10 §

Tillsynsbeslut

Om Transport- och kommunikationsverket konstaterar en överträdelse av skyldigheterna eller förbuden enligt dataförordningen eller dataförvaltningsakten, kan verket meddela en anmärkning eller utfärda en varning samt ålägga den som bryter mot dataförordningen eller dataförvaltningsakten att upphöra med överträdelsen eller att avhjälpa sitt fel eller sin försummelse, eller också kan verket förbjuda den åtgärd som står i strid med dataförordningen eller dataförvaltningsakten.

Myndigheten kan sätta ut en skälig tidsfrist inom vilken överträdelsen eller försummelsen ska upphöra.

11 §

Vite och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan förena tillsynsbeslut enligt 10 § och andra ålägganden enligt denna lag med vite eller hot om avbrytande.

En skyldighet enligt 5 § att lämna information får inte förenas med ett vitesföreläggande riktat till en fysisk person, om det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

12 §

Uppgifternas prioritetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

Transport- och kommunikationsverket kan ställa sina tillsynsuppgifter enligt denna lag i prioritetsordning.

Transport- och kommunikationsverket får lämna ett ärende utan prövning, om ärendet trots en misstanke om fel eller försummelser endast har en ringa betydelse med tanke på fullgörandet av skyldigheterna enligt dataförordningen eller dataförvaltningsakten. Transport- och kommunikationsverket ska genast när det är möjligt fatta beslut om att inte ta upp ett ärende till prövning.

3 kap.

Administrativa påföljdsavgifter

13 §

Påföljdsavgift för tillverkare, försäljare, uthyrare, leasegivare och tjänsteleverantörer

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en tillverkare eller tjänsteleverantör som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar skyldigheten att utforma, tillverka och tillhandhålla uppkopplade produkter och tillhörande tjänster i enlighet med artikel 3.1 i dataförordningen.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en försäljare, uthyrare eller leasegivare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar skyldigheten att innan ett avtal ingås lämna den information som avses i artikel 3.2 i dataförordningen till andra användare än konsumenter.

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en sådan leverantör av en tillhörande tjänst som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar skyldigheten att innan ett avtal ingås lämna den information som avses i artikel 3.3 i dataförordningen till andra användare än konsumenter.

14 §

Påföljdsavgift för datahållare

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en datahållare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar följande skyldigheter eller förbud enligt dataförordningen:

1) skyldigheten enligt artikel 4.1 att göra lätt åtkomliga data och relevanta metadata tillgängliga för användaren,

2) skyldigheten enligt artikel 4.2, 4.7 eller 4.8 eller artikel 5.10 eller 5.11 att underrätta Transport- och kommunikationsverket om att delningen av data hindrats, avbrutits eller vägrats,

3) förbudet enligt artikel 4.4 mot att göra det orimligt svårt för användaren att göra sina val eller utöva sina rättigheter,

4) förbudet artikel 4.5 mot att begära att en användare lämnar någon information utöver vad som behövs för att kontrollera om personen kan anses vara en användare och att spara information om användarens åtkomst till begärda data utöver vad som behövs eller förbudet enligt artikel 5.4 mot att begära att en användare eller en tredje part lämnar någon information utöver vad som behövs för att kontrollera om personen kan anses vara en användare eller en tredje part och att spara information om den tredje partens åtkomst till begärda data utöver vad som behövs,

5) skyldigheten enligt artikel 4.7 eller artikel 5.10 att skriftligen till användaren eller den tredje parten lämna ett motiverat beslut om att delningen av data hindrats eller delningen av data avbrutits eller skyldigheten enligt artikel 4.8 eller artikel 5.11 att skriftligen tillhandahålla användaren eller den tredje parten motiveringen till att datahållaren vägrat att dela data,

6) förbudet enligt artikel 4.13 mot att använda lätt åtkomliga data som är icke-personuppgifter utan ett avtal med användaren eller förbudet enligt artikel 4.14 mot att göra sådana data som är icke-personuppgifter tillgängliga för tredje parter utan ett avtal med användaren,

7) skyldigheten enligt artikel 5.1 att på begäran göra lätt åtkomliga data och relevanta metadata tillgängliga för en tredje part eller förbudet enligt artikel 8.4 mot att göra data tillgängliga för en datamottagare om inte användaren begär det eller skyldigheten enligt artikel 8.1 att komma överens med en datamottagare om villkoren för att göra data tillgängliga, eller

8) skyldigheten enligt artikel 18.1 att utan oskäligt dröjsmål göra data tillgängliga för de begärande organ som avses i artikeln.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

15 §

Påföljdsavgift för användare

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en i dataförordningen avsedd användare som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar följande skyldigheter eller förbud enligt dataförordningen:

1) skyldigheten enligt artikel 4.6 att iaktta de skyddsåtgärder för bevarande av företagshemligheter som överenskommits med datahållaren eller innehavaren av företagshemligheter,

2) förbudet enligt artikel 4.10 mot att använda eller med en tredje part dela data erhållna av en datahållare för att utveckla en uppkopplad produkt som konkurrerar med den produkt som dessa data härrör från, ~~eller~~

3) förbudet enligt artikel 4.11 mot att använda tvångsmedel och att missbruka luckor i en datahållares tekniska infrastruktur som utformats för att skydda data, för att få åtkomst till data, ~~eller~~

4) förbudet enligt artikel 11.1 mot att ändra eller avlägsna tekniska skyddsåtgärder utan att datahållaren samtycker till det. (Ny)

16 §

Påföljdsavgift för grindvaksföretag

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras ett sådant i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (Förordningen om digitala marknader), nedan *förordningen om digitala marknader*, avsett grindvaksföretag som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar ett förbud enligt artikel 5.3 i dataförordningen mot att begära och ta emot data.

17 §

Påföljdsavgift för tredje parter

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en tredje part som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar följande skyldigheter eller förbud enligt dataförordningen:

1) förbudet enligt artikel 5.5 mot att använda tvångsmedel och att missbruka luckor i en datahållares tekniska infrastruktur som utformats för att skydda data, för att få åtkomst till data,

2) förbudet enligt artikel 6.2 a mot att göra det orimligt svårt för användaren att göra sina val eller utöva sina rättigheter,

3) förbudet enligt artikel 6.2 c mot att göra de data som den tar emot tillgängliga för en annan tredje part utan ett avtal med användaren och utan att den andra tredje parten vidtar alla de skyddsåtgärder för bevarande av företagshemligheter som överenskommits mellan datahållaren och den tredje parten,

4) förbudet enligt artikel 6.2 d mot att göra data tillgängliga för ett grindvaksföretag enligt artikel 3 i förordningen om digitala marknader,

Betänkande KoUB 19/2025 rd

5) förbudet enligt artikel 6.2 e mot att använda eller med en annan tredje part dela data erhållna av en datahållare för att utveckla en uppkopplad produkt som konkurrerar med den produkt som dessa data härrör från,

6) skyldigheten enligt artikel 6.2 g att iaktta de åtgärder för bevarande av företagshemligheter som överenskommits med datahållaren eller innehavaren av företagshemligheter, ~~eller~~

7) förbudet enligt artikel 6.2 h mot att hindra en användare som är en konsument från att göra mottagna data tillgängliga för andra parter, **eller**

8) förbudet enligt artikel 11.1 mot att ändra eller avlägsna tekniska skyddsåtgärder utan att datahållaren samtycker till det.

18 §

Påföljdsavgift för leverantörer av databehandlingstjänster

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en leverantör av databehandlingstjänster som uppsåtligen eller av oaktamhet bryter mot eller försummar följande skyldigheter eller förbud enligt dataförordningen:

1) skyldigheten enligt artikel 25.1 att ingå ett skriftligt avtal med kunden och göra avtalet tillgängligt för kunden före undertecknandet av avtalet,

2) skyldigheten enligt artikel 26 att förse kunden med den information som anges i artikeln,

3) förbudet enligt artikel 29.1 mot att ta ut bytesavgifter, eller

4) skyldigheten enligt artikel 32.1 att vidta adekvata åtgärder för att förhindra överföring till tredjeländer av och tredjeländers statliga åtkomst till icke-personuppgifter.

19 §

Påföljdsavgift för leverantörer av dataförmedlingstjänster

Påföljdsavgift kan av Transport- och kommunikationsverket påföras en sådan leverantör av i artikel 10 i dataförvaltningsakten avsedda dataförmedlingstjänster som uppsåtligen eller av oaktamhet bryter mot eller försummar följande skyldigheter eller villkor enligt dataförvaltningsakten:

1) den anmälningsskyldighet för leverantörer av dataförmedlingstjänster som föreskrivs i artikel 11,

2) de villkor för tillhandahållande av dataförmedlingstjänster som föreskrivs i artikel 12, eller

3) de villkor för överföring till tredjeländer av andra uppgifter än personuppgifter som föreskrivs i artikel 31.

20 §

Storleken på påföljdsavgifter som gäller dataförordningen

Om en påföljdsavgift som gäller dataförordningen påförs en näringsidkare, får påföljdsavgiften uppgå till högst 2 procent av omsättningen under den räkenskapsperiod som föregår beslutet om påföljdsavgift. Om påföljdsavgift påförs en fysisk person som inte är näringsidkare, får på-

Betänkande KoUB 19/2025 rd

följdsavgiften uppgå till högst 2 procent av **det sammanlagda beloppet av den fysiska personens beskattningsbara förvärvsinkomst och kapitalinkomst vid statsbeskattningen enligt den senast verkställda beskattningen**, dock högst 2 000 euro.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. får påföljdsavgiften för överträdelser och försummelser enligt 13 § 1 mom., 14 § 1 och 7 punkten, 15 och 16 § samt 17 § 1, 5 och 6 punkten uppgå till högst 4 procent av näringsidkarens omsättning under den räkenskapsperiod som föregår beslutet om påföljdsavgift. Om en påföljdsavgift enligt detta moment påförs en fysisk person som inte är näringsidkare, får påföljdsavgiften uppgå till högst 4 procent av **det sammanlagda beloppet av den fysiska personens beskattningsbara förvärvsinkomst och kapitalinkomst vid statsbeskattningen enligt den senast verkställda beskattningen**, dock högst 4 000 euro.

Om konsumentombudsmannen gör en framställning om påförande av påföljdsavgift till marknadsdomstolen i enlighet med lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna, beaktas i framställningen omsättningen under den räkenskapsperiod som föregår framställningen om påföljdsavgift.

Med omsättning avses i denna paragraf omsättning enligt 4 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) eller motsvarande omsättning. Om bokslutet ännu inte har färdigställts när påföljdsavgiften påförs eller om affärsverksamheten nyligen har inletts och något bokslut inte finns tillgängligt, kan omsättningen uppskattas utifrån någon annan tillgänglig utredning.

Påföljdsavgiftens storlek ska basera sig på en helhetsbedömning. Bestämmelser om de kriterier som ska följas när påföljdsavgifter påförs finns i artikel 40.3 i dataförordningen.

21 §

Storleken på påföljdsavgifter som gäller dataförvaltningsakten

En påföljdsavgift som gäller dataförvaltningsakten uppgår till minst 1 000 euro och högst 100 000 euro.

Påföljdsavgiftens storlek ska basera sig på en helhetsbedömning. När påföljdsavgiften fastställs ska bestämmelserna i artikel 34.2 i dataförvaltningsakten tillämpas.

22 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs inte, om överträdelserna av en skyldighet ska anses vara ringa eller påförande av påföljdsavgift ska anses vara uppenbart oskäligt.

Påföljdsavgift får inte påföras den som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett brottmål som är anhängigt vid domstol. Påföljdsavgift får inte heller påföras den som genom en lagakraftvunnen dom har dömts till straff för samma gärning.

Statliga myndigheter, statliga affärsverk, kommunala myndigheter, samkommuner, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, självständiga offentligrättsliga inrättningar, riksdagens ämbetsverk, republikens presidents kansli, evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, ortodoxa kyrkan i Finland och de två sistnämndas församlingar, kyrkliga samfälligheter och övriga organ får inte påföras påföljdsavgift.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

Påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än fem år sedan överträdelsen eller försummelsen har skett. Om överträdelsen eller försummelsen har varit av fortlöpande karaktär, räknas tidsfristen på fem år från det att överträdelsen eller försummelsen har upphört.

Påföljdsavgift får påföras också en sådan näringsidkare som till följd av ett företagsförvärv eller något annat företagsarrangemang har övertagit den näringsverksamhet inom vilken försummelsen eller överträdelsen skett.

Bestämmelser om verkställighet av påföljdsavgifter som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

4 kap.

Internationellt samarbete

23 §

Samarbete med övriga medlemsstater samt Europeiska kommissionen

Transport- och kommunikationsverket samarbetar med övriga medlemsstaters datasamordnare, behöriga myndigheter, Europeiska kommissionen och Europeiska datainnovationsstyrelsen.

24 §

Utlämnande av handlingar till en behörig myndighet i en annan medlemsstat eller till Europeiska kommissionen

Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda handlingar till och röja sekretessbelagd information för Europeiska kommissionen och behöriga myndigheter i andra stater inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det är nödvändigt för tillsynen över efterlevnaden av dataförordningen eller dataförvaltningsakten.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Särskilt remissförfarande

Ett yttrande enligt artikel 32.3 i dataförordningen ska begäras av inrikesministeriet om det handlar om nationella säkerhetsintressen och av Huvudstaben om det handlar om försvarsintressen. Inrikesministeriet eller Huvudstaben ska begära yttrande av utrikesministeriet, om de nationella säkerhetsintressena eller försvarsintressena även berör utrikes- och säkerhetspolitiken.

En i artikel 32 i dataförordningen avsedd adressat för ett beslut kan begära yttrande av den behöriga myndigheten för att avgöra om de villkor som anges i artikel 32.3 första stycket i den förordningen är uppfyllda, om adressaten anser att beslutet kan avse företagshemligheter och andra kommersiellt känsliga data samt innehåll som skyddas av immateriella rättigheter eller att över-

Betänkande KoUB 19/2025 rd

föringen kan leda till återidentifiering. Den behöriga myndigheten kan begära yttrande av den myndighet eller det organ till vars verksamhetsområde det hör att skydda de intressen enligt dataförordningen som beslutet berör. Myndigheten ska kontakta inrikesministeriet eller Huvudstaben, om det finns skäl att misstänka att åtkomsten till eller överföringen av data har samband med den nationella säkerheten eller försvaret.

Närmare bestämmelser om remissförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Ersättning för tillgängliggörande av data vid situationer då det föreligger ett exceptionellt behov

Bestämmelser om datahållares rätt till skäligen ersättning för data som tillgängliggjorts med stöd av artikel 15.1 i dataförordningen och om beräkningen av ersättningsbeloppet finns i artikel 20 i den förordningen.

Datahållaren ska skriftligen för den myndighet på vars begäran data har tillgängliggjorts ange beloppet av den begärda ersättningen och den information som behövs för betalningen av ersättningen.

Den myndighet som avses i 2 mom. ska betala ersättning till datahållaren inom två månader från det att begäran om ersättning togs emot. Om myndigheten med stöd av artikel 20.2 i dataförordningen ber datahållaren tillhandahålla ytterligare information om underlaget till ersättningsberäkningen, skjuts tidsfristen för betalningen framåt med lika många dagar som det tar för datahållaren att tillhandahålla den begärda informationen. Myndigheten ska föra ett sådant eventuellt ärende som gäller ersättningens storlek som grundar sig på artikel 20.5 i dataförordningen till Transport- och kommunikationsverket före tidsfristen för betalning av ersättningen. Ersättningen ska då betalas till datahållaren när Transport- och kommunikationsverkets beslut om det skäligen ersättningsbeloppet har vunnit laga kraft. Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut fastställa ersättningsbeloppet i enlighet med begäran eller sänka beloppet av den ersättning som ska anses skäligen. Vid avgörandet av ärendet ska bestämmelserna i artikel 20.2 i dataförordningen om beräkning av det skäligen ersättningsbeloppet tillämpas och datahållarens utredning över underlaget till ersättningsbeloppet beaktas.

27 §

Begäran om omprövning

I fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslut som gäller registrering enligt artikel 19.5 i dataförvaltningsakten får omprövning begäras.

Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

28 §

Sökande av ändring i myndighetsbeslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

Betänkande KoUB 19/2025 rd

I beslut av den behöriga myndigheten, med undantag av beslut som gäller påförande av påföljdsavgift, får det bestämmas att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

29 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 37 och 61 punkten, sådana de lyder, 1 § 2 mom. 37 punkten i lag 416/2025 och 1 § 2 mom. 61 punkten i lag /, och fogas till 1 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 416/2025, 860/2025, / och / en ny 62 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av följande administrativa påföljder av straffkaraktär:

37) påföljdsavgift för teleföretag enligt 333 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och påföljdsavgift för utövare av televisions- eller radioverksamhet enligt 334 § i den lagen,

61) en påföljdsavgift enligt 13 och 16 § i lagen om organisering av tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens förordning om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam (/), (Ny)

Betänkande KoUB 19/2025 rd

62) påföljdsavgift enligt 13–19 § i lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 304 § 1 mom. 19 punkten, 330 § 3 mom. och 334 a §, sådana de lyder i lag 1182/2023, samt
ändras 304 § 1 mom. 18 punkten och 342 § 2 mom., sådana de lyder, 304 § 1 mom. 18 punkten i lag 1182/2023 och 342 § 2 mom. i lag 126/2025,
som följer:

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket

18) övervaka och kontrollera att de tjänster som avses i 22 a kap. uppfyller kraven enligt det kapitlet samt följa den behandling av klagomål och rapporter som lämnats med stöd av det kapitlet.

342 §

Omprövning

Omprövning får begäras av beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat om radio-tillstånd enligt 39 §, reservering av radiofrekvenser enligt 44 §, numrering enligt 100 §, förhinderande av registrering av domännamn enligt 167 § 2 mom., avregistrering av domännamn enligt

Betänkande KoUB 19/2025 rd

169 § 1 mom., marknadsbaserad frekvensavgift enligt 288 §, informationssamhällsavgift enligt 289 § och tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet enligt 293 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020) 2 § 2 mom. 3 punkten, 2 § 3 mom. 2 punkten och 16 § 2 mom., av dem 2 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 89/2023 och 16 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 694/2022, samt
fogas till 17 § ett nytt 2 mom. och till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 533/2021, 694/2022 och 19/2024, ett nytt 6 mom. som följer:

2 §

Behöriga myndigheter enligt samarbetsförordningen

Behöriga myndigheter enligt samarbetsförordningen är utöver konsumentombudsmannen

3) Transport- och kommunikationsverket till den del det övervakar efterlevnaden av följande författningar och bestämmelser:

- a) direktivet om elektronisk handel,
- b) artiklarna 9–11 och 19–26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster), nedan *direktivet om audiovisuella medietjänster*, sådana de har genomförts nationellt genom de lagar som blir tillämpliga,
- c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91, nedan *förordningen om flygpassagerares rättigheter*,

Betänkande KoUB 19/2025 rd

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer, nedan *förordningen om järnvägars ansvar* ,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004, nedan *fartygspassagerarförordningen* ,

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004, nedan *förordningen om busspassagerares rättigheter* ,

g) artikel 3.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2854 om harmoniserade regler för skäligen åtkomst till och användning av data och om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv (EU) 2020/1828 (*dataförordningen*),

Behörig myndighet enligt samarbetsförordningen är enbart

2) Transport- och kommunikationsverket, när det är fråga om att övervaka efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, av kapitel V i förordningen om järnvägars ansvar, av kapitel II i fartygspassagerarförordningen, av kapitel III i förordningen om busspassagerares rättigheter samt av dataförordningen, med undantag för artikel 3.2 och 3.3 i dataförordningen,

16 §

Påföljdsavgift för brott mot bestämmelser om lämnande av information

Påföljdsavgift kan påföras också en näringsidkare som till konsumenternas nackdel uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller åsidosätter

1) bestämmelserna i 10–15 § i betaltjänstlagen om tillhandahållande av information, bestämmelserna i 22 § i den lagen när det gäller förhandsinformation om avtal som avser enstaka betalningstransaktioner eller 25 a § i den lagen när det gäller förhandsinformation om separata avtal som avser initiering av betalningsuppdrag,

2) bestämmelserna i 7 § i lagen om kombinerade resetjänster och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen när det gäller information som ska lämnas innan ett paketreseavtal ingås eller bestämmelserna i 36 § i den lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av 2 mom. i den paragrafen när det gäller information som ska ges före tillkomsten av ett sammanlänkat researrangemang,

3) bestämmelserna i artikel 3.2 och 3.3 i dataförordningen om lämnande av information till användare innan ett avtal ingås, om det är fråga om lämnande av information från näringsidkare till konsumenterna.

Betänkande KoUB 19/2025 rd

17 §

Påförande av påföljdsavgift för andra personer än i 13–16 § avsedda näringsidkare

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan en påföljdsavgift enligt denna paragraf inte påföras för överträdelser av de bestämmelser som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten.

18 §

Påföljdsavgiftens storlek

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. finns bestämmelser om storleken på den påföljdsavgift som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten i 20 § i lagen om tillsyn över förvaltningen och delningen av data (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 5.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jouni Ovaska cent
vice ordförande Timo Furuholm vänst
medlem Marko Asell sd
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Petri Huru saf
medlem Marko Kilpi saml
medlem Mauri Kontu cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Martin Paasi saml
medlem Pinja Perholehto sd
ersättare Tomi Immonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.